

עם הופעת "משפטים"

הופעת "משפטים" הישג חשוב הוא לפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית. מברך אני את התלמידים והמורים שהגו רעיון זה, וגם הקדישו זמן ומרץ מרובים כדי להוציאו מן הכוח אל הפועל. החוברת הראשונה מונחת עתה לפנינו, ואשר אנו רואים נותן סיפוק רב, מבחינת תוכן וצורה כאחת.

שני גורמים זרזו אותנו להקים את "משפטים". עד עתה היה בישראל רק כתב עת משפטי אחד בשפה העברית, "הפרקליט", וכבר אמרו כי "קנאת סופרים תרבה חכמה". אנו מאמינים כי התחרות בין השניים תהיה לברכה לזה ולזה. שנית ובעיקר: "משפטים" נועד להיות מכשיר חשוב של חינוך משפטי, בראש וראשונה למצטיינים שבתלמידים אשר בידם תופקד עריכתו, ומעבר להם לרבים אשר יפרסמו בו חבוריהם.

קשה לייסד כתביעת משפטי של סטודנטים, לקיים אותה, ברמה נאותה, קשה אולי עוד יותר. עורכים מתחלפים לעתים מזומנות והדבר מכביד על התהוותם של סדרי עבודה קבועים ומוצלחים. יש למטבע זה גם צד אחר: ההתחלפות התדירה של ראשי כתביהעת תמנע שקיעה בשיגרת המקובל ותבטיח גישה רעננה אשר איננה נרתעת מלבצע שנויים ככל שאלה נראים נחוצים ומועילים.

כתביהעת ייבחן במידת השמירה הקפדנית על רמת הפרסומים. האיכות בלבד היא אשר צריכה לקבוע קבלה או דחייה של מאמר. חשיבות לא מבוטלת נודעת לצורתו של הפרסום ויש לקוות כי גם לכך תוקדש תשומת לב מתמדת.

אומרים על המשפטים כי אין הם מרבים בקריאה עיונית. אינני מאמין שכך הוא, ומקווה אני כי "משפטים" יפריך דעה קדומה זו. אם יתברר לשופטים, ליועצים ולעורכיהם כי כתביהעת נותן מידע וידע, כי הם זקוקים לו, הרי ירכשוהו ויקראו בו. נדיר הוא כי כתביעת מסוג "משפטים" יעמוד ברשות עצמו מבחינה כספית, אך יש להשתדל כי הגרעון יקטן ככל האפשר. דבר זה תלוי בעיקר באיכות החומר המתפרסם. הפקולטה נתנה למפעל תמיכתה החמרית, ונחלצו לכך אף גורמים אחרים, אשר חובתם בעינין זה פחות ישירה משלנו. גם להם רוצה אני להודות בהזדמנות זו.

תודה לכל אשר באו בעול "משפטים" ואיחולי הצלחה מרובה.

ראובן ירון, דיקן

"משפטים"

לפני כמחצית השנה עלה בפקולטה למשפטים רעיון הוצאת כתב עת משפטי אשר ינהל ע"י הסטודנטים עצמם, דוגמת בטאוני הסטודנטים המקובלים בעולם. רעיון זה נתקבל באהדה ע"י מורי הפקולטה ותלמידיה, בעיקר משום שני השיקור לים הבאים:

(א) יצירת במה לפרסום מאמרים כלליים, עבודות מצטיינות, הערות לפסיקה ולחקיקה ע"י סטודנטים, בצד מאמריהם של מורי הפקולטה ומשפטנים שמחוץ לפקולטה, עשויה לתרום לפיתוח מדע המשפט הן מצידו התיאורטי והן מצידו המעשי.

(ב) אפשרות זו הנפתחת בפני הסטודנטים מהווה אמצעי נכבד ביותר להשלמת החינוך המשפטי הניתן בפקולטה. הכתיבה מביאה את הסטודנטים לחשיבה משפטית שיטתית, ללימוד נושאים בהעמקה ולעבודה מאומצת ומדויקת. תועלת דומה יפיקו חברי המערכת ממלאכת העיון, הדיון והעריכה, שכן עליהם לבדוק את תוכן המאמרים, רמתם, החידוש שבהם, דיוק האסמכתאות המובאות בהם ולהחליט אם לקבל את המאמרים ואם לדחותם.

משנתקבלה ההחלטה החיובית, הוקמה מערכת והנהלה, כששני הגופים מורכבים מסטודנטים בלבד. המערכת התחלקה לועדות בנות שני חברים או שלושה, ועדה ועדה לכל תחום מתחומי המשפט. לצד כל ועדה נתמנה מורה ממורי הפקולטה המיישם ומסייע לחברי הועדה.

ארבעה מדורים לכתב העת: מאמרים, אגב הפסיקה, הערות לחקיקה, ספרים. בכל המדורים כותבים הן משפטנים ותיקים והן סטודנטים, פרט למדור "אגב הפסיקה" אשר יוחד לסטודנטים בלבד.

המעין בחוברת זו ימצא כי המאמרים בה עוסקים במשפט שהיה, במשפט הקיים ובמשפט אשר רצוי שיהיה, במשפט מהותי ובמשפט דיוני, במשפט פרטי ובמשפט ציבורי, במשפט אזרחי ובמשפט פלילי, במשפט מקומי ובמשפט זר. יחד עם זה, מפעם לפעם נקדיש חוברת או מדור בחוברת למאורעות או לנושאים מסוימים. למרות היות החוברת הנוכחית פרי ביכורים, ואולי דווקא משום כך, יוצאת היא במתכונת כפולה. רבות עמלנו בעריכתה, בביקורת הנאמר ובבדיקת האסמכתאות. אף על פי כן לא יפלא אם בין כ-280 עמודי החוברת ימצאו ליקויים אי פה אי שם. אנו תקווה שיתקבלו כטעויות שכל התחלה אינה נקיה מהן ונשמח לקבל הערות אודותיהן.

בסיום דברינו עלינו להודות לדיקן הפקולטה, למורי הפקולטה ולמזכירות אשר סייעונו בכל אשר פנינו אליהם, ובמיוחד לפרופסור פלר ולפרופסור ברק אשר אלולי טרחתם הרבה עמנו לא היה כתב עת זה רואה אור. כן מודים אנו למועצת הפקולטה, לשר המשפטים, לשר הדתות, לשר הסעד, לעיריית ירושלים, לאמו של ד"ר רוזנטל המנוח, לד"ר א. הכט, למר מולכו מבנק דיסקונט ולשאר האנשים והמוסדות הנושאים עמנו בנטל החומרי הרב שבהוצאת כתב העת הזה.

שלמה שרשבסקי
עורך